

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки та фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету
Галина Ціх

« 30 » 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання

(назва дисципліни)

галузь знань

07 «Управління та адміністрування»

(шифр і назва галузі знань)

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

(назва)

спеціальність

072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»

(шифр і назва)

освітня програма

«Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр і назва)

вид дисципліни

обов'язкова дисципліна з циклу професійної підготовки

(обов'язкова, вибіркова)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» для здобувачів факультету економіки та менеджменту

Розробник:

к.е.н., доцент, доцент кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг

Ірина ХИМИЧ

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг

Протокол від «29» серпня 2024 р. № 1
Завідувач кафедри

Роман ШЕРСТЮК

Робоча програма розглянута та схвалена науково-методичною комісією факультету економіки та менеджменту

Протокол від «30» серпня 2024 р. № 2
Секретар науково-методичної комісії

Оксана ПОТІХА

Робоча програма погоджена:

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Завідувач випускової кафедри економіки та фінансів

Олена ПАНУХНИК

Гарант освітньої програми

Андрій КРУПКА

1. Структура навчальної дисципліни

Показник	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів/годин	5/150	5/150
Аудиторні заняття, год.	64	20
Самостійна робота, год.	86	130
Аудиторні заняття:		
- лекції, год.	32	10
- практичні, год.	32	10
Самостійна робота:		
- підготовка до практичних занять	8	10
- опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	45	65
- виконання індивідуальних завдань	15	25
- підготовка та складання екзаменів, контрольних робіт, тестування	18	30
Екзамен		

Частка годин самостійної роботи студента:

- денна форма навчання – 57 %;
- заочна (дистанційна) форма навчання – 87 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» включає розкриття теоретичних основ та формування практико-аналітичних навичок з організації та проведення фінансово-економічної оцінки щодо діагностування загального фінансово-економічного стану підприємства як суб'єкта господарської діяльності з метою виявлення основних бізнес-проблем та прийняття управлінських бізнес-рішень для покращення його позицій в сучасних ринкових, а також кризових умовах функціонування.

2.2. Завдання навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання»:

1) розкриття основної ролі та специфіки застосування фінансово-економічного аналізу щодо здійснення фінансово-економічної оцінки стану організаційно-управлінської, фінансово-економічної та виробничо-господарської діяльності підприємства;

2) представлення основного інструментарію фінансово-економічного аналізу для здійснення фінансово-економічної оцінки організаційно-управлінського, фінансово-економічного та виробничо-господарського стану підприємства з метою визначення його найважливіших бізнес-потреб;

3) комплексне обґрунтування системи прийняття управлінських бізнес-рішень для вирішення наявних бізнес-проблем підприємства із врахуванням отриманих фінансово-економічних даних щодо його діяльності на перспективу.

За результатами вивчення дисципліни «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» студент повинен продемонструвати такі результати навчання:

ПРО2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості

функціонування фінансових систем.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Вивчення навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:

інтегральної компетентності:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування у професійній діяльності окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальних (фахових) компетентностей:

СК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК6. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК8. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Лекційні заняття

№	Тема заняття та короткий зміст	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Фінансово-економічний аналіз: теоретичні основи забезпечення 1. Суть поняття «фінансово-економічний аналіз»: мета, предмет, об'єкт. 2. Основні завдання фінансово-економічного аналізу. 3. Характеристика функцій фінансово-економічного аналізу. 4. Суб'єкти (учасники) фінансово-економічного аналізу.	2	1
2	Тема 2. Методологічна база здійснення фінансово-економічного аналізу 1. Види фінансово-економічного аналізу. 2. Форми фінансово-економічного аналізу. 3. Методика та методологія фінансово-економічного аналізу. 4. Прийоми оцінки фінансово-економічного стану досліджуваного суб'єкта господарювання.	2	
3	Тема 3. Інформаційно-аналітична база проведення фінансово-економічного аналізу 1. Основні джерела фінансово-економічного аналізу. 2. Структура фінансово-економічної документації суб'єкта господарювання. 3. Порядок формування основної фінансово-економічної документації суб'єкта господарювання.	4	1
4	Тема 4. Фінансово-економічна оцінка майна суб'єкта господарювання 1. Економічна суть поняття «майно суб'єкта господарювання». 2. Оцінка динаміки та структури майна суб'єкта господарювання. 3. Основні фінансово-економічні показники оцінки майна суб'єкта господарювання. 4. Державна програма підтримки вітчизняного бізнесу на основі внутрішньої релокації підприємств.	2	1,5
5	Тема 5. Фінансово-економічна оцінка ресурсного забезпечення суб'єкта господарювання 1. Суть понять власні та залучені фінансово-економічні ресурси суб'єкта господарювання. 2. Мета та завдання аналізу ресурсного забезпечення суб'єкта господарювання. 3. Показники оцінки фінансово-економічних ресурсів суб'єкта господарювання. 4. Особливості надання державних грантів для забезпечення та підтримки вітчизняного бізнесу в умовах війни.	3	
6	Тема 6. Фінансово-економічна оцінка ліквідності та платоспроможності суб'єкта господарювання 1. Суть понять ліквідності та платоспроможності. 2. Оцінка ліквідності балансу суб'єкта господарювання. 3. Показники оцінки ліквідності та платоспроможності суб'єкта господарювання.	3	
7	Тема 7. Оцінка фінансово-економічної стабільності суб'єкта господарювання 1. Суть поняття фінансово-економічної стабільності суб'єкта господарювання: фінансова рівновага та фінансова стійкість. 2. Оцінка типу фінансово-економічної стабільності суб'єкта господарювання. 3. Показники оцінки фінансово-економічної стабільності суб'єкта господарювання.	3	1
8	Тема 8. Фінансово-економічна оцінка кредитоспроможності суб'єкта господарювання 1. Суть поняття кредитоспроможності. 2. Показники оцінки кредитоспроможності суб'єкта господарювання.	2	
9	Тема 9. Фінансово-економічна оцінка ділової активності суб'єкта господарювання	3	1

	1. Суть поняття ділової активності. 2. Показники оцінки ділової активності суб'єкта господарювання.		
10	Тема 10. Оцінка фінансово-економічних результатів діяльності суб'єкта господарювання 1. Суть поняття фінансовий результат: дохід, прибуток, витрати, збиток. 2. Показники оцінки прибутковості (збитковості) суб'єкта господарювання.	2	1
11	Тема 11. Оцінка фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання 1. Поняття «фінансово-економічна безпека»: суть, мета, завдання. 2. Етапи та індикатори фінансово-економічної безпеки. 3. Механізм управління фінансово-економічною безпекою суб'єкта господарювання. 4. Показники оцінки стану фінансової безпеки суб'єкта господарювання.	2	3,5
12	Тема 12. Фінансово-економічна оцінка ймовірності банкрутства суб'єкта господарювання 1. Суть поняття банкрутство: види, причини. 2. Діагностика банкрутства суб'єкта господарювання: мета, основні етапи. 3. Моделі банкрутства суб'єкта господарювання.	4	
Усього годин		32	10

3.2. Практичні заняття

№	Тема заняття та короткий зміст	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Фінансово-економічний аналіз: теоретичні основи забезпечення	2	1
2	Тема 2. Методологічна база здійснення фінансово-економічного аналізу	2	
3	Тема 3. Інформаційно-аналітична база проведення фінансово-економічного аналізу	4	1
4	Тема 4. Фінансово-економічна оцінка майна суб'єкта господарювання	2	1,5
5	Тема 5. Фінансово-економічна оцінка ресурсного забезпечення суб'єкта господарювання	3	
6	Тема 6. Фінансово-економічна оцінка ліквідності та платоспроможності суб'єкта господарювання	3	
7	Тема 7. Оцінка фінансово-економічної стабільності суб'єкта господарювання	3	1
8	Тема 8. Фінансово-економічна оцінка кредитоспроможності суб'єкта господарювання	2	
9	Тема 9. Фінансово-економічна оцінка ділової активності суб'єкта господарювання	3	1
10	Тема 10. Оцінка фінансово-економічних результатів діяльності суб'єкта господарювання	2	1
11	Тема 11. Оцінка фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання	2	3,5
12	Тема 12. Фінансово-економічна оцінка ймовірності банкрутства суб'єкта господарювання	4	
Усього годин		32	10

3.3. Самостійна робота

№	Тема заняття та короткий зміст	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Підготовка до практичних занять	8	10
2	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	45	65
3	Виконання індивідуальних завдань (доповіді-презентації по темах лекцій № 1-16, розв'язання задач)	15	25
5	Підготовка та складання екзаменів, контрольних робіт, тестування	18	30
Усього годин		86	130

4. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Форма підсумкового семестрового контролю – екзамен.

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль		Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота					
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота				100
20	20		15	20		25		
№ лекції	Види робіт	Бал	№ лекції	Види робіт	Бал	Теоретичний курс	10	
Лекція № 1	Пр. зан. № 1	2	Лекція № 9	Пр. зан. № 9	3	Практичний курс	15	
Лекція № 2	Пр. зан. № 2	2	Лекція № 10	Пр. зан. № 10	2			
Лекція № 3	Пр. зан. № 3	2	Лекція № 11	Пр. зан. № 11	3			
Лекція № 4	Пр. зан. № 4	2	Лекція № 12	Пр. зан. № 12	2			
Лекція № 5	Пр. зан. № 5	3	Лекція № 13	Пр. зан. № 13	2			
Лекція № 6	Пр. зан. № 6	3	Лекція № 14	Пр. зан. № 14	2			
Лекція № 7	Пр. зан. № 7	3	Лекція № 15	Пр. зан. № 15	3			
Лекція № 8	Пр. зан. № 8	3	Лекція № 16	Пр. зан. № 16	3			

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A відмінно	зараховано
82-89	B дуже добре	
75-81	C добре	
67-74	D задовільно	
60-66	E достатньо	
35-59	FX незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано
1-34	F незадовільно з обов'язковим повторним проходженням курсу	

5. Навчально-методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / Укладач: к.е.н., доцент ХИМИЧ Ірина. Тернопіль: ТНТУ. 2024. 80 с.

2. Методичні рекомендації для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / Укладач: к.е.н., доцент ХИМИЧ Ірина. Тернопіль: ТНТУ. 2024. 50 с.

3. Методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / Укладач: к.е.н., доцент ХИМИЧ Ірина. Тернопіль: ТНТУ. 2024. 50 с.

4. Методичні рекомендації для виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / Укладач: к.е.н., доцент ХИМИЧ Ірина. Тернопіль: ТНТУ. 2024. 30 с.

6. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: № 996-ХVI від 16.07.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

2. Закон України «Про підприємництво»: № 698-ХII від 07.02.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>.

3. Кодекс України з процедур банкрутства: № 2597-VIII від 18.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>.

4. Волкова Н.А., Подвальна Н.Е., Семенова К.Д. Економічний аналіз: Навчальний посібник. Одеса, 2020. 240 с.

5. Дропа Я.Б. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Dropa-Navchalnyy-posibnyk-2024.pdf>.

6. Єпіфанова І.Ю., Джеджула В.В. Фінансовий аналіз та звітність: електронний практикум комбінованого (локального та мережного) використання. 2-ге вид., доп. Вінниця: ВНТУ, 2022. 144 с.

7. Микитюк В.М., Паламарчук Т.М., Русак О.П. Основи економічного аналізу: Навчально-методичний посібник / за ред. В.М. Микитюка. Житомир: Рута, 2018. 440 с.

8. Приймак С.В. Фінансовий аналіз. Практикум: Навчальний посібник. Львів, 2021. 264 с.

9. Рекова Н.Ю., Підгора Є.О., Ровенська В.В., Латишева О.В., Гітис Т.П., Єрфорт І.Ю., Смирнова І.І., Касьянюк С.В. Економічний аналіз: Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Краматорськ: ДДМА, 2021. 200 с.

10. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. Полтава: Видавництво ПП «Астрая», 2020. 434 с.

Допоміжна

1. Бізнес-модель: що це таке, її основні види і як вибрати оптимальну (18.02.2020). URL: <https://ag.marketing/blog/biznes-model-vidi/>.
2. Дмитришин Б.В., Боровий М.В. Бізнес-аналітика та її роль в управлінні конкурентоспроможністю підприємства. *Центральноукраїнський науковий вісник*. 2020. № 5 (38). С. 214-220. URL: [http://economics.kntu.kr.ua/pdf/5\(38\)/24.pdf](http://economics.kntu.kr.ua/pdf/5(38)/24.pdf).
3. Захарченко В.І., Лук'янчук О.М. Становлення та розвиток систематизованого аналізу фінансової звітності. *Економіка: реалії часу*. 2023. № 4 (68). С. 38-49. <https://economics.net.ua/files/archive/2023/No4/38.pdf>.
4. Рузакова О.В. Аналіз сучасних методик оцінювання фінансового стану підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 2 (1). С. 7-13. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/05/2022-es-21-01.pdf>.
5. Семенова К.Д. Аналіз фінансового стану підприємств України та тенденції розвитку. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2021. № 5-6 (282-283). С. 77-82. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2021/282-283/pdf/77-82.pdf>.
6. Чернишова Л.В. Економічний аналіз суб'єктів господарювання: перспективи розвитку. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2022. № 8 (297). С. 40-47. URL.: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2022/297/pdf/40-47.pdf>.

7. Інформаційні ресурси

1. Сторінка е-курсу «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» в системі А-Tutor (ID: 6243). URL: <https://dl.tntu.edu.ua/index.php>.
- Адреси бібліотек:*
1. Науково-технічна бібліотека ТНТУ: Україна, 46001, м. Тернопіль, вул. Руська, 56, корпус № 2. URL: <http://library.tntu.edu.ua/>.
 2. Обласна універсальна наукова бібліотека: Україна, 46020, м. Тернопіль, вул. Шевченка, 1. URL: <http://www.library.te.ua>.
- Інтернет ресурси:*
1. Бухоблік. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/>.
 2. Головбух. URL: <https://buhplatforma.com.ua/>.
 3. Дебет-Кредит. URL: <https://blank.dtkr.ua/type/finanse>.
 4. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
 5. Міністерство цифрової трансформації України «Дія» та Єдиний державний веб-портал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua/>.
 6. Мінфін. URL: <https://minfin.com.ua/>.
 7. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/>.
 8. НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/>.
 9. Finance.ua. URL: <https://finance.ua/>.
 10. Finbalance: Фінанси та економіка. URL: <https://finbalance.com.ua/>.

